

“Geri kazanım çalışmalarının şehrimizin tamamına yayılmasını hedefliyoruz.”

Her geçen gün önemi daha çok anlaşılan geri kazanım uygulamaları tüm Türkiye’de yayılmaya hızla devam ediyor. Bu uygulamalara gerekli önemi veren Aydın Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu geri kazanım faaliyetlerini değerlendirdi.

Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması ile ilgili Çevko Vakfı ile başlayan işbirliğinizin sürecinden kısaca bahsedebilir misiniz?

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yayınlanarak yürürlüğe giren “Ambalaj Atıkları Kontrolü Yönetmeliği”nde belirtilen hususlarda, üzerimize düşen tüm görev ve sorumlulukları yerine getirmek adına Yetkilendirilmiş Kuruluş ÇEVKO Vakfı ve lisanslı firma arasında “Aydın Belediyesi Mücavir Alanları İçinde Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması, Taşınması ve Ayrıştırılması Sözleşmesi” imzalanmıştır.

Belediyemizin, ambalaj atıklarının toplanması ve ayrılması konusunda faaliyet gösteren katı atık bertaraf tesisi bulunmaktadır. Bu tesisten azami derecede istifade edebilmek adına Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan toplama ayırma tesisi lisansı almıştır.

Belediyenizin atıkların ayrı şekilde toplanması ile ilgili tüketicilere yönelik çalışmalarını hakkında bilgi verir misiniz?

YEREL YÖNETİMLER VE LİSANSLI İŞLETMELER İLE İŞBİRLİĞİ

Çevko Vakfı ile anlaşma imzaladıktan sonra ambalaj atıkları yönetim planına bağlı kalarak seçilen beş mahallede (Yedieylül, Mimar Sinan, Girne, Meşrutiyet, Cumhuriyet Mahalleleri) ambalaj atıklarının kaynağında toplanması çalışmaları başlatılmıştır. Çevko Vakfı koordinasyonuyla, mahallelerde bulunan tüm konut ve işyerlerine kapı kapı dolaşarak uygulama hakkında bilgilendirme çalışması yapılmış, binalara hazırlanan afişler yapıştırılmış, broşürler dağıtılmıştır.

Tüketiciye verilen bu bilgilendirmelerden sonra, ambalaj atığı toplama ve ayırma tesisi çalıştırma lisansına sahip firma araçları ve personelleri tarafından bu bölgelerdeki ambalaj atıkları diğer atıklardan ayrı olarak toplatılmış ve halen toplatılmaya devam edilmektedir.

Belediyemiz tüketicilere yönelik olarak sürekli bilgilendirme çalışması yapmakta, evlere, okullara broşürler dağıtmakta, afiş ve pankartlar ile vatandaşımızın bu konuya dikkatini çekmeye çalışmaktadır. Mili Eğitim Müdürlüğü ile okullarda yapılan çalışmalar da eğitim çalışmalarımızın başında gelmektedir. Seçilen pilot mahalleler haricinde, resmi kurumlarda, hastane ve sağlık ocaklarında, market ve hipermarketlerde restaurant, kafe, bar, lokanta gibi işyerlerinde ve pilot mahalleler dışında ikamet etmekte olan vatandaşlarımızın ayrı biriktirdiği ambalaj atıkları da toplanmaktadır.

Günde ne kadar ambalaj atığı geri dönüştürülebilir?

Günde 5 tona yakın bir oranda ambalaj atığı diğer atıklardan ayrılarak geri kazanıma gönderiliyor diyebiliriz. Bu rakam tabii ki mevsime göre değişiklik gösterebilmektedir. Aydın Belediyesi sınırlarında da günde ortalama 171 ton evsel katı atık yani çöp oluşmaktadır.

Sizce gerek ülkemizde ve gerekse Aydın'da geri kazanım alanının genişlemesi için neler yapılmalı?

Geleceğimize yatırım yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda özellikle anaokulları ve ilköğretim okullarında çevre bi-

linci ve duyarlılığını yaymak için Milli Eğitim Bakanlığı nezdinde resmi ve zorunlu çevre dersleri konulmalı ve sürekliliği sağlanmalıdır. Çocuklarımıza çevreyi sevmeyi öğretmeliyiz. Çevresini seven aynı zamanda koruma görevini de yerine getirecektir. Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması ve geri dönüşüm için yazılı ve görsel yayınlar aracılığı ile yaygın bir eğitim çalışması yapılmalıdır. Aydın'da geri kazanım çalışmalarını genişletmek için eğitimim gerekliliğine inanıyorum. Biz de Çevko Vakfı ile önümüzdeki ilk 3 ve 6 aylık periyot içerisinde okullarda eğitim çalışmalarına başlayarak yaygınlaşmayı sürdüreceğiz.

Tüketici bilincini arttırmak için neler yapılmalıdır?

Tüketici bilincini oluşturmak birden bire olan bir şey değil. Bu zamanla oturacak bir sistem. İnsanların belirli alışkanlıklarını hemen değiştirmelerini beklemek çok mantıklı değil. Bu çalışmaların içine insanları, okuldaki çocuğu, öğretmeni, sanayiciyi, doktoru, polisi, ev hanımlarını, sonuçta herkesi dâhil etmek gerekiyor. Bunun için yine çeşitli duyurular afişler broşürler, bilhassa radyo ve televizyonda en çok izlenen saatlerde eğitici ve dikkati çeken yayınlar, programlar yapılmalıdır.

Uzun yıllar yurt dışında yaşayan birisi olarak yurtdışındaki geri kazanım ve ambalaj atıklarının diğer atıklardan ayrı olarak toplanması çalışmalarını ülkemizdeki çalışmalar ile kıyaslar mısınız?

Toplumların beslenme alışkanlıkları, iklimleri, bitki örtüsü, kültürleri dünyamız için son derece önemli bir sorun olan evsel katı atıkların yani çöplerin oluşumunu ve oluşan bu çöplerin içeriğini önemli derecede etkileyen faktörlerdir. Örneğin yurtdışında hipermarketlerde ve benzeri alışveriş alanlarında sebze meyveler kullanılmaz olan kısımlarından ayrıştırılmış olarak satışa sunulmakta hatta bazı noktalarda adet ile satılmakta olduğuna birçok sefer şahit olmuşumdur. Oradaki insanlar ihtiyaçları kadar satın alırlar. Biz toplum olarak genellikle ihtiyacımızdan fazlasını satın alırız ve doğal olarak da farkında olmadan daha fazla atık oluşturmuş oluruz.. Ayrıca bizim şu anda oluşturmaya çalıştığımız çevre bilinci oralarda çok daha önce oluşturulmuş. Örneğin şehirlerarası yolda giden bir arabadan atılan bir pet şişe için gelen ihbar üzerine ciddi para cezaları ödeyen veya çöp çıkarma günü dışında bir günde çıkartılan çöp için veya ambalaj atıklarını diğer atıklardan ayırmayanların ciddi miktarlara ulaşan para cezaları ödemek zorunda olduklarını çok gördüm. Ül-

kemizde de bu yönde yapılan çalışmalar var fakat şu anda yetersiz. Burada herkeşe çok ciddi görevler düşüyor.

Sanayi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından beklentileriniz neler?

Bu sektörlerin, özellikle sanayi ve özel sektörün zaten hazırlanan ve yürürlükte olan "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" ne göre üzerlerine düşen pek çok görevleri ve edimimleri var. Üretmiş oldukları ambalaj atıklarını ambalaj atığı yönetim planları doğrultusunda sisteme vermeleri gerekiyor. Marketler, hipermarketler müşterilerini doğru şekilde yönlendirmeliler. Bence marketlerde alışveriş yapanlara poşet verilmemeli, bunun yerine tüketici kendi torbasıyla alışverişe gelmeye ikna edilmelidir. Böylelikle zararlı olan poşetlerin çevreye olan etkileri en aza indirilebilir diye düşünüyorum.

Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının tüketiciler üzerindeki etkisini değerlendirilirmisiniz?

Haziran ayında Çevko Vakfı ile birlikte yapmış olduğumuz eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yaklaşık olarak yirmi gün sürdü ve bu çalışmalar sonucunda yaklaşık 15.000 konuta birebir ulaşılarak eğitim ve bilgilendirme çalışması yapılarak ambalaj atıkları toplanmaya başlandı. Burada şaşırtıcı olan ve bizi sevindiren bana birçok vatandaşın telefon ile ulaşarak bu projeye destek vermek istediklerini dile getirmeleridir. Pilot mahalleler dışında oturan ve ambalaj atıklarını biriktirdiğini, sisteme dâhil olmak istediğini belirten birçok vatandaşımız ev hanımımız olmuştur. Bizde bu isteklerin karşılında direkt ambalaj atıkları toplama aracını vatandaşa yönlendirerek vatandaşın isteğini yerine getiriyoruz tabii ki.

Ambalaj Atıklarının Ayrı Toplanması Ve Geri Kazanım Hakkında Geleceğe Yönelik Projeleriniz Hakkında Bilgi Verirmisiniz?

Şu anda belirli pilot mahallelerde başlayan çalışmalarımızı tüm Aydın Kentinde yayılmasını hedefliyoruz ve bunun içinde gereken bütün çalışmaları yapacağız.

RÖPORTAJ: Berkan Tunçludemir

Aydın Belediye Başkanı
 Özlem Çerçioğlu ve ambalaj
 atıkları bilgilendirme ekibi